

ΚΥΠΡΟΣ ΕΝΑ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Ο Σύνδεσμος Κυπρίων Αρχαιολόγων με πολλή χαρά και συγκίνηση δέχτηκε την πολύ τιμητική πρόσκληση της διεύθυνσης του περιοδικού «ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ», να παρουσιάσει στο ευρύτερο Ελληνικό κοινό την Ιστορία της Κύπρου δια μέσου των αιώνων. Μια ιστορία πολυκύμαντη που αριθμεί ζωή δέκα, τουλάχιστο, χιλιετηρίδων.

Η ιστορία της Κύπρου μπορεί να διαιρεθεί σε δυο μεγάλες περιόδους, την Προελληνική και την Ελληνική. Ο εξελληνισμός του νησιού άρχισε το τελευταίο τέταρτο του 13ου και ολοκληρώθηκε στις αρχές του 11ου π.Χ. αιώνα. Από τότε μπορούμε χωρίς δισταγμό να μιλούμε για μια ουσιαστικά Ελληνική μεγαλόνησο, που συμμερίζεται κατά το πλείστο τις τύχες του Μητροπολιτικού χώρου.

Οι αιώνες και οι κατακτητές που πέρασαν άφησαν ανεξίτηλη τη σφραγίδα τους στο νησί, το οποίο υπήρξε ανέκαθεν τόπος σύγκρουσης δυο κόσμων, του Ανατολικού και του Δυτικού και σημείο σύνθεσης των πολιτισμών τους. Ασύριοι, Αιγύπτιοι, Πέρσες πάτησαν τα χώματα της Κύπρου κι ο Μεγαλέξαντρος δέχτηκε τη βοήθεια των βασιλιάδων της. Οι επίγονοι Πτολεμαίοι στους οποίους τελικά καταλήγει, καταργούν τα βασίλειά της που ανήγαν την πρώτη τους αρχή στους Μυκηναίους θεμελιωτές τους και οι Ρωμαίοι τη θέτουν υπό την κυριαρχία τους.

Το Βυζάντιο την πλουτίζει με τους θρησκευτικούς θησαυρούς του και οι Σαρακηνοί Άραβες την καταστρέφουν ανελέητα με τις επιδρομές τους. Οι Άγγλοι του Ριχάρδου Γ' τη στερούν για το Βυζάντιο και οι Ναΐτες ιππότες που τους διαδέχονται αδυνατούν να την κρατήσουν και μεταθιβάζουν την κυριαρχία της στο Γκυ-Ντε-Λουζινιάν και τους Γάλλους ευγενείς του, που ιδρύουν το μεσαιωνικό βασίλειο της Κύπρου κατά τα φεουδαρχικά δυτικά πρότυπα. Το λείοντα των Λουζινιάν διαδέχεται ο φτερωτός λέων του Αγίου Μάρκου, που με τη σειρά του δίδει τόπο στο μισοφέγγαρο των Τούρκων, που κι αυτό την παραχωρεί στη Μ. Βρετανία από την οποία κερδίζει την ανεξαρτησία της ύστερα από ένοπλο αγώνα. Ρομαντικά κάστρα, γερά φρούρια και εντυπωσιακοί γοθικοί ναοί θα θυμίζουν πάντα το πέρασμα Λουζινιανών και Βενετών, ενώ οι μιναρέδες μαζί με ένα μέρος του πληθυσμού της Κύπρου που συμποσούται στο 18%

δεν επιτρέπουν να ξεχαστεί το πέρασμα του Λαλά Μουσταφά και η τριών αιώνων συγγνή δουλεία κάτω από τον Οθωμανικό ζυγό.

Το 1974 σφραγίζει για άλλη μια φορά την τύχη της Κύπρου. Το μισό νησί υποδουλώνεται και πάλι στους Τούρκους και το τέλος του δράματος δεν φαίνεται ακόμη στον ορίζοντα.

Σήμερα που η τύχη του Κυπριακού Ελληνισμού βρίσκεται στην κόψη του ξυραφιού, χρειάζεται όσο ποτέ άλλοτε η συνεργασία Ελλάδας - Κύπρου σε όλους τους τομείς. Το ρήγμα που δημιουργήθηκε στις σχέσεις των δυο χωρών εξαιτίας του προδοτικού πραξικοπήματος, γεφυρώθηκε με την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα, γιατί και οι δυο πλευρές ένιωσαν την ανάγκη να επαναβεβαιώσουν τους άρρηκτους δεσμούς τους.

Σήμερα οι επαφές ανάμεσα στα δυο κράτη είναι πυκνές και ζωντανές· αν για την Ελλάδα οι σχέσεις αυτές είναι υποχρέωση, για την Κύπρο αποτελούν αναγκαioότητα, γιατί μας οδηγούν στις ρίζες της φυλής που από αυτές θα αντλήσουμε το κουράγιο για συνέχιση του αγώνα που διεξάγουμε. Όταν ο Τούρκος σωριάζει στη γη τα μνημεία του Ελληνικού πολιτισμού στην κατεχόμενη Κύπρο, όταν παραχαράσσει ιστορία και παράδοση, όταν εξαλείφει από παντού κάθε τι ελληνικό και αλλοιώνει το δημογραφικό χαρακτήρα, δεν μένει στον Κυπριακό Ελληνισμό άλλη εκλογή παρά η επιστροφή στις υπερτριχιλιόχρονες ρίζες του και η στενότερη επαφή με τη Μητροπολιτική Ελλάδα.

Με τα δυο αυτά εφόδια στη φαρέτρα μας θα αγωνιστούμε για μια Κύπρο ανεξάρτητη, για κράτος ενιαίο και ακέραio, όπου Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι και άλλες μικρές μειονότητες θα έχουν ο καθένας τη δική του ταυτότητα που θα είναι σεβαστή από τους υπόλοιπους.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια αγώνα εντάσσεται και η τωρινή παρουσία της Κύπρου από το Σύνδεσμο Κυπρίων Αρχαιολόγων, η οποία για άλλη μια φορά θα υπομνήσει το όμιλο Κύπρου - Ελλάδας καθώς επίσης και τα «οικεία κακά», όπως τότε που πριν αιώνες πολλούς κάποιοι άλλοι Έλληνες αφέθηκαν βορά στο ασιατικό θηρίο.

Δρ. Α. Δημητρίου,
Πρόεδρος Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων